Ч. 123 (14.372). Львів, пятниця 5. червня 1936. Poczatowa oplata oplacona ryczaltem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Страйкарі унеможливлюють висилку париської преси.

ПАРИЖ, 4. 6. ПАТ. Персонал бюра кольпортажі часописів „Месажері Ашет" застрайкував. Транспортові робітники окружили забудування того підприємства; унеможливлювали довіз, поділ та висилку часописів. В таких умовинах персонал „Месажері Ашет" мусів під натиском також прилучитися до страйку. **На передмістях Парижа кольпортують часописи з великим трудом, на провінцію зовсім не висилають.**

СТРАЙК.

ПАРИЖ, 4. 6. ПАТ. Застрайкував персонал великого товарового дому „Галері Ляфает", фірми Коті та фільмов. підприємства „Пате Натан".

ПАРИЖ, 4. 6. ПАТ. В департаменті Сени (великий Париж) є понад 200 фабрик нечинних та обсаджених страйкарями. Страйкує коло 50.000 робітників, у сумежному департаменті Сени і Оаз — 10.000. Є небезпека, що страйк перекинеться також на газівні, водотяги та харчевий промисл. Фабрики леду унерухомлені.

ЛІЛЬ, 4. 6. ПАТ. У текстильному промислі в місті й околиці застрайкувало кількасот робітників: усі прядільні унерухомлені.

НАНТ, 4. 6. ПАТ. Робітники тутешнього товариства будови льокомотив покинули працю, висуваючи такі самі домагання, як робітники париської округи.

СТРАЙК У БЕЛЬҐІЇ.

АНТВЕРПЕН, 4. 6. ПАТ. **Всі пристаневі робітники застрайкували; рух у пристані завмер.**

В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД, 4. 6. ПАТ. У Сантандер вибух генеральний страйк.

МАДРИД, 4. 6. ПАТ. З огляду на непорозуміння у переговорах між представниками гірників та власників копалень нині починається страйк 27.000 гірників у Астурії. В Каликсі починається ґен. страйк.

І У ГРЕЦІЇ.

БІЛГОРОД, 4. 6. ПАТ. В Солуні оголосили 24 годинний загальний страйк. Також у Вольо почався страйк для вияву солідарности із жертвами вчорашніх заворушень.

Еспанські терористи в Африці.

КАЗАБЛЯНКА, 4. 6. ПАТ. У вільному місті Танжері впроваджено 8-годинний день праці, але лише для еспанських робітників, тому підприємці почали видалювати зі служби еспанців і приймати робітників іншої народности. Розлючені еспанці спалили каварню, у якій на місце есп. кельнерів приймили арабських та висадили рушування одної будівлі з подібної причини. Крім того підложили пекольну машину під британську дипльоматичну станицю.

ТАНЖЕР, 4. 6. ПАТ. До мешкання еспанського посла та есп. прокуратора при мішаному трибуналі вдерлися еспанські робітники, які змусили випустити на волю осібняка, арештованого з вибуховими матеріялами.

Неґус у Льондоні.

ЛЬОНДОН, 4. 6. ПАТ. Неґуса повитала на двірці Ватерльо абісинська кольонія та особистий секретар мін. Ідена, який звичайно витає монархів, що подорожують інкоґніто. 50-тисячна юрба оваційно витала неґуса підчас переїзду через місто.

ЯК АНГЛІЙЦІ ПРИЙНЯЛИ НЕҐУСА?

ЛЬОНДОН, 4. 6. ПАТ. Англійська суспільність виявляє до Гайле Селясіє пошану, повну симпатії. Подібне становище преси, яка зрештою в коментарях затримує резерву. Для урядових кругів приїзд неґуса є причиною клопотів.

НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ АДОПТУВАТИ АБІСИНСЬКИХ ДІТЕЙ.

РИМ, 4. 6. Стефані. Напливає чимало прохань дозволу адоптувати абісинські діти. Мін-во кольоній заявляє, що такі прохання італійських громадян буде відкидувати.

АБІСИНСЬКИЙ ПРОТИНАСТУП?

РИМ, 4. 6. ПАТ. Розійшлася поголоска, що між Макалє і Адіс Абебою абісинці напали на італійців та убили 30-х летунів. Італ. міродатні круги заявляють, що їм про це нічого не відомо.

ОРҐАНІЗУЮТЬ ПОШТУ В АБІСИНІЇ

АДІС АБЕБА, 4. 6. ПАТ. В цілій Абісинії орґанізують поштову службу; пошт. уряди будуть у всіх більших містах. Також наладнують телеграфічну і телефонічну сполуку.

НАРАДА ДИПЛЬОМАТИЧНОГО КОРПУСУ З МАРШАЛОМ ҐРАЦІЯНІ.

АДІС АБЕБА, 4. 6. ПАТ. Марш. Ґраціяні приняв шефів дипльоматичних місій, акредитованих при абіс. уряді та відбув з ними довшу розмову.

БЕЛЬҐІЙЦІ ПРОТИ САНКЦІЙ.

БРІССЕЛЬ, 4. 6. ПАТ. Король приняв віцеграфа Терліндена, що як голова протисанкційної унії зложив петицію припинення протитал. санкцій зі 150.000 підписів.

РЕФОРМА ЧИ КІНЕЦЬ Ліґи Націй?

Женева, дня 1. червня 1936.

Справа реформи Ліґи Націй може станути на денний порядок женевських нарад скорше, ніж того чекали. Арґентина зажадала надзвичайних загальних зборів Ліґи підчас найближчої сесії Ради, себто у другій половині місяця червня. Її домагання розуміють і підпримують теж інші члени Ліґи. Арґентинський уряд гадає, що здобуття Етіопії Італією це справа, якою мають занятися всі члени Ліґи Націй та устійнити її політику перед початком панамериканської конференції. Почин Арґентини досить зрозумілий. Невдоволення південно-американських держав Ліґою Націй зростає і веде до загрози, що вони виступлять з неї. Терпець Південної Америки уривається. Становище Ліґи Націй у справі конфлікту між Уруґваєм та СССР дуже обурило південно-американські держави. Санкції перевищують міру їх терпеливости. Еквадор, Чілі, Ґватемаля та Уруґвай рішили припинити свою участь у санкціях; за ними йде Перу. У Колюмбії, Венезуелі і Мексику істнує поважна опозиція проти санкцій. Цей спротив тим більш зрозумілий, що Злучені Держави та Бразилія в них взагалі участи не брали.

Справа санкцій тим більш безнадійна, що й англійські домінії впливають на Льондон, щоб їх остаточно припинити. Є чутки, що Льондон вже підготовляє загальне скасування санкцій. Помирні декларації Мусолінія витворили в Льондоні атмосферу сприятливу для цього, а червневі збори Ліґи дадуть змогу формально перевести цей міжнародній акт. Щоб скасовані санкції не були останнім ударом для Ліґи Націй, на зборах Ліґи мають поставити теж справу реформи женевської установи.

Засадничий зміст реформи полягає властиво в тім, що Ліґа Націй має перетворитися в міжнародній дискусійний орган, позбавлений права приймати обовязкові міжнародні постанови, тим більше здійснювати їх примусовими засобами. Першим кроком у напрямі цієї реформи малоб бути скасування фатального шістнацятого параграфу, що викликав таке напруження між Англією та Італією стягнув на Европу загрозу війни.

Яке політичне значіння для цілої Европи має реформа Ліґи Націй видно вже з того, що почин до цієї реформи виходить властиво з Льондону та з того, що вона є фактично предметом боротьби між націоналізмом та большевизмом в Европі. Реформа Ліґи Націй булаб більшою поразкою московського уряду та його союзників в Европі, ніж цілковите її розвязання. Бо цим останнім лише знищилиб знаряддя франко-московської акції в Европі, а через реформу Ліґи Націй створилиб знаряддя для поборення большевизму та форум для порозуміння великих держав проти Москви згідно з пактом чотирьох держав, проєкт якого Мусоліні ще зовсім не покинув остаточно. Реформа Ліґи Націй, яку проєктують у Льондоні, має уможливити вступ до неї для Німеччини, а передовсім удержати в ній Італію, яка уважатиме цю реформу задовільним реваншем за санкції.

Нескільки реформа Ліґи Націй небезпечніша для Москви, ніж кінець женевської установи видно вже з того, що її кінець ще не є остаточною поразкою пляну „колективної безпеки", тоді як реформа її зруйнувалаб в засаді московський плян франко-московської гегемонії в Европі під плащиком облудної „колективної безпеки". Наскільки цей плян перечить проєктові реформи Ліґи Націй видно дуже добре з дефеніції, яку дає цій „безпеці" пан Радек в „Ізвестіях". Він дуже невдоволений неріщучістю англійського уряду у справі відомих запитів до Німеччини, але гадає, що досить рішуче і виразно поставлений запит: „Чи має намір Німеччина підпорядкувати ідеї колективної безпеки свою політику? Чи годиться вона підпорядкувати свою політику міжнародній організації? що рішатиме, які змагання дотичної держави законні, і які ні? і які засоби в боротьбі за цілі, до яких прямує ця держава відповідають міжнародній безпеці, і які ні?"... „Захоплення Абісинії Італією дає змогу Німеччині затягати відповідь на ці запити. Німеччина запитала від себе, що буде далі з 16. параграфом Ліґи Націй, чи будуть пристосовувати санкції далі, чи ні? І англійський амбасадор Фіпс не міг відповісти на це питання". По реформі Ліґи Націй Німеччина зможе дістати від Льондону відповідь на це питання, але чи сподобається вона Москві, це вже інша справа.

Тимчасом пан Радек ободівається примусити Німеччину пройти під ярмом „колективної безпеки" та східного пакту саме при допомозі англійського уряду. А щоб примусити Англію до відповідного натиску на Німеччину, московський уряд намагається використати італійську небезпеку. Фактично московський уряд пропонує Англії не що інше як франко-московську допомогу проти Італії та її можливої союзниці Німеччини. За всяку спробу порозуміння з Німеччиною „Ізвестія" загрожують „італьо-французьким бльоком на Середземному Морі", отже фактично італьо-московським порозумінням. Чи не за багато загрожують і обіцюють у Москві, про це знає найкраще сам Льондон. Але страх Москви перед можливою реформою Ліґи Націй характеристичний. Питання тільки в тому, яка сильна буде ця реформа.

М. Данько.

Свято могил
як дні поминок заслужених діячів.

Це свято стало у нас вже всенароднім святом для вшанування памяти тих, що згинули у тяжких змаганнях за долю України, як too тих громадянських діячів, що заслужилися в наших визвольних змаганнях кладучи основи життя нації.

Та ці могили вже не всі свіжі, бо й стрілецькі могили, впорядковані довгими рядами, доходять уже другої декади років; а могили їх батьків і дідів, розкинені по всіх усюдах, там, де вони працювали, кладучи основи відродження української нації, — доходять вікових літ.

З тих всіх могил: свіжих і старших, декуди вже й розвалених, забутих, виросла наша традиція й історія, що дала невмируче життя українському народові і нації. І на тих могилах має весь наш нарід *обєднуватися в почуванні глибокої пошани для тих усіх*, що перед нами клали основи нашого життя, *та добувати іскру ще сильнішого вогню*, щоб обєднатися й обновитися одним великим почуванням — спільної жертви...

Та мусимо признати, що не всюди у нас і не однаково виконують цей прегарний звичай, що має виховувати і гартувати націю. Присвячую кілька хвилин спогадів нашим покійним, що добре заслужилися для рідної справи.

В останньому недільному обході у Львові на Личаківському цвинтарі прикро вражало, що українське громадянство призабуло вшанувати память о. *д-ра Омеляна Огоновського*, довголітнього професора української мови і письменства у львівському університеті, що виховав цілі покоління духовної і світської інтелігенції та дав нам першу історію української літератури, був довголітнім головою Т-ва „Просвіта", дійсним членом Наук. Т-ва ім. Шевченка і його основником; далі його брате *д-ра Олександра Огоновського*, професора цивільного права у львівському університеті і першого організатора українських студентів правників; *Юліяна Недзєльського*, професора і ректора львівської політехніки та фундатора Т-ва „Просвіта", а також інших визначних громадян українських, що жили і працювали у Львові, як *Юліян Романчук*..

Кружок „Рідної Школи" ім. *Данила Танячкевича* в Закомарю написав до Львова, що святкує 30-ті роковини смерти свого патрона о. Данила Танячкевича, великого громадянина-українця і виховника народу. Треба би подбати, щоб наша організація в Золочеві вшанувала трівко память о. Данила Танячкевича, як одного з найбільше діяльних давніх священників-громадян ще з перших часів нашого національного відродження.

В дні поклону могилам нагадався мені наш *Корнило Устіянович*, письменник і мистець, що давно помер у Стебнику коло Трускавця і там досі є його запущена могила. Її мали відновити громадяни з Дрогобича і поставити памятник, але що з того вийшло, не знати.

Та є ще одна могила, якій належиться глибокий поклін: це могила *д-ра Теофіля Дембицького*, великого мецената в Коломиї і фундатора Наук. Т-ва ім. Шевченка, що подарував свою маєтність для нашої Академії Наук та в часі світової війни помер у Відні.

Отсе мій сердечний поклін цим дорогим нашим могилам, що я їх нагадав, і тим багатьомбагатьом могилам, які годиться нам усім нагадувати, і їх з пієтизмом шанувати, щоб зачерпнути з них духа і покріпитись у завзятті до живих *творчих змагань*.

Д-р Кость Левицький.

ЄГИПТЯНИ ПРОТИ БРИТІЙСЬКОЇ ЗАЛОГИ В КАЇРО.

ЛЬОНДОН, 4. 6. ПАТ. „Дейлі Геральд" твердить, що англо-египетські переговори почнуться до 14-х днів тому, що обі сторони дійшли вже до порозуміння у всіх справах за винятком одної: бріт. залог. У теперішній ситуації египтяни годяться, щоб бріт. війська залишилися у стратегічно важних місцях, але домагаються негайної евакуації бріт. гарнізону в Каїро, який не є необхідний з військового погляду, політично небажаний, бо не годиться з незалежністю Єгипту.

о. О. ПРИСТАЙ. 34

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Умову з убангі було легко зробити. У своїй африканській батьківщині, серед пралісів не розуміли вони значіння грошей. Для них найбільшу вартість мали шкляні коралики, дзеркальця, дешева перфума і т. п. Спершу згодилися на цю скромну винагороду в „натуралях". Але в Америці ставили щораз більші вимоги. Головно М'Булонґве постійно вигадував щось нове і вічно був незадоволений. У Ню Йорку доручили йому продавати світлини африканських красунь з качачими клювами. Навчили його рахувати гроші до суми одного доляра. При цій нагоді М'Булонґве ближче зацікавився грішми. Досіль не звертав уваги на ці папереці і металеві „ґудзики", хоч дивувався, чому д-р Берґоніе щовечора відбирав їх від нього за розпродані світлини. Тепер наказав Гамаді, щоб розвідався, що це все має означати. Перестрашений сенеґалець сповнив волю всесильного чародія. Довідавшись, розповів йому, що білі люди працюють, щоб дістати якнайбільше тих шелестливих паперців з образками, бо за них можна все купити, почавши від тих високих камениць, що сягають до хмар, а скінчивши на ріжнородних блискучих цяцьках.

Як М'Булонґве почув про цю силу грошей, зажадав, щоб від тепер йому і його підданим платили в долярах. Інакше загрозив страйком. Також домагався грошей за продані світлини. Д-р Берґоніе згодився на все. Проте Качачі Клюви незабаром виступили з новою вимогою. Їм, а зокрема їх жінкам забажалося того одягу, що його бачили на білих людях. Треба було купити капелюхи, сукні, панчохи й черевики, мужеські убрання, сорочки і краватки. Це так подобалося їм, що вони навіть підчас вистав у цирку не хотіли більше виступати у своїх опонках на бедрах. З цього приводу прийшло до гострої перепалки між д-ром Берґоніе і начальником Качачих Клювів, М'Булонґве, що також сподобав собі „панський" одяг та обстоював „права" своїх земляків. Врешті згодились якось на компроміс. Неґри убангі виступали в цирку перед публикою в опонах на бедрах і в черевиках, що їм найбільше подобалися. У вільних хвилинах від циркової праці чистили й перечищували свої черевики іноді цілими годинами. А потім залюбки ходили в них і з насолодою прислухувалися, як вони скриплять. Ходили без кінця, хоч незвичні ноги дошкульно боліли, а жінки діставали й судороги від високих обцасів. Щоб лекше могли ходити, купив для них д-р Берґоніе індіянські постоли, так звані мокасини, але ці не блищались і не скрипіли. Тому прийшло до нового непорозуміння. Убангі збунтувались. Їх мусіли замкнути у вантажному возі. За це вони помстилися.

На виставу привезли їх возом. З нього повискакували вони на арену, як божевільні, нагло, з диким вереском і ревом та зовсім нагі. Своїм виступом перелякали публику, що почала втікати. Жінки омлівали зі страху. А чародій М'Булонґве радів, що помста вдалася йому.

Мурини убангі були дуже неохайні. На них було стільки бруду, як на галицьких безрогах. Треба було їх купати. Щойно по довгих намовах далися переконати, що купіль не зашкодить їм. Опісля так вподобали собі її, що не хотіли вилізати з ванни. А як іще відкрили тущ, то вистоювали під ним по три години денно...

Спочатку бавила убангів чарівна для них Америка: нюйорські хмародери, вистави великих крамниць, одяги американців і вечорами море електричних світел. Та по якомусь часі вони всеж затужили за своєю батьківщиною. В їх душах відізвався зов, що кликав їх назад до африканської природи, до далеких пралісів і до тростинових хатин над чадським озером. Під впливом зростаючої туги домагались, щоб їх відвезти до Африки. Цирк не міг задоволити їх бажання, хоч вони були в ньому знаменитою атракцією, що притягала, наче магнетом, тисячі людей і щедро збагачувала циркову касу. Зрештою навіть речинець умови ще не був вигас.

Годі було втихомирити убангів. Тому д-р Берґоніе рад-не-рад перевіз їх автами з Ню Йорку до Гарлем, де у пристані був заякорений цирковий корабель. Покищо винаймив порожній магазин на житло збунтованим Качачим Клювам. Про готель не було й мови. А за магазин казав собі власник заплатити солені гроші. Думав, що неґри занечистять його і потім тяжко буде привести його до ладу. В магазині не було жадної обстанови, крім дерг, розкинених на цементовій долівці, і спіртової печі. А проте убангі почувалися тут гарно. Розтаборились по свому, наче в джунглях і варили собі рибу та ріжні муринські лакоминки. Надиво всім цивілізованим американцям не робили більшої шкоди, а тільки понищили всі мітли й щітки. Сердеги так сумлінно чистили, замітали й мили своє житло.

По довгих короводах ніби затихли збунтовані тугою неґри. Але їх начальник М'Булонґве глядів дальше зі заздрістю на д-ра Берґоніе, що кожного вечора загортав поважну суму грошей за виступ Качачих Клювів у цирку. Африканський чародій кував пекольний плян, щоб позбутися свого уявленого суперника. Бистрий сенеґалець Гамада спостеріг, що африканський павук хоче замотати у свої тенета бідного пана д-ра Берґоніе. Затрівожений слуга прочував нещастя і знов остеріг його перед безпощадним М'Булонґве. Але надаремне; французи сміявся з цього.

(Далі буде).

Проти насильства червоної Москви.

Протестаційний Мовознавчий Зїзд представників поневолених Москвою народів у Варшаві.

Бажаючи заманіфестувати перед цілим культурним світом свій спротив проти нечуваної політики гніту Москви, зїхались представники 13 поневолених нею народів на „Мовознавчий Зїзд", що відбувся в днях 31. травня та 1. червня ц. р. з ініціятиви організації „Прометея" у Варшаві.

На Зїзд, що його зорганізував спеціяльний комітет під головуванням проф. д-ра Р. Смаль Стоцького, прибули репрезентанти Азербейджану, Білорусі, Грузії, Ідель-Уралу, Інгрії, Карелії, Комі, Криму, Кубані, Північного Кавказу, Туркестану і України (в поазбучному порядку).

Відкриття Зїзду наступило в неділю 31. V. ц. р. в 11. год. передпол. Відкрив його голова Комітету й „Прометея" проф. Р. Смаль-Стоцький короткою промовою, якою зясував чисельній авдиторії мету зїзду: протиставитись нечуваній лінії мовної політики Сталіна супроти народів СССР, запротестувати проти большевицького насильства, піддержати геройську боротьбу народів за свої національно-мовні права. Відтак виголошено низку привітних промов.

Як перший промовляв голова Східного Інституту **сен. С. Сєдлецький**, що дав по польськи й по російськи (народи сходу — хоч як воно не дивно — всеж здебільша взаємно порозуміваються тою мовою) ширше обоснування всеслюдської ідеї боротьби за волю, бажаючи прометейським народам швидко її осягнути. Ред. „Всходу" В. Бончковський вітав Зїзд від імени молодих польських орієнталістів, представники татарів, Ідель-Уралу й Комі, Карелії та Інгрії побажали представникам братніх народів спільної, однозгідної, щасливої акції. Особливо цікаво випала промова представника Ідель-Уралу, **що зясував м. ін. страшне положення українців на астраханьско-казакській території, з якими большевики гірше поводяться ніж з татарами.** Д-р Станкевич привітав Зїзд від білорусинів, зазначивши, що хоча Білорусь не є дійсним членом „Прометея", духово лучиться з ним у спільній протикомуністичній акції. **„Радянська Білорусь — це фікція"** — сказав білоруський діяч.

Велике враження викликала виголошена у французькій мові — промова делегата татарських народів, зокрема річева й поважна промова дир. О. **Лотоцького**, що зясував у виразних рисах ворожу політику Москви супроти всього, що українське. „Вже Петро І. **мусів виступити проти України,** — сказав промовець, — проти України, з її високою культурою, що була антитезою дикого російського абсолютизму. Політика царського сатрапства обернула Україну, в якій в 17 століттї майже **все населення було письменне, в руїну". Дир.** Лотоцький представив широко славнозвісні укази Москви проти розвитку української культури, навязуючи до новітньої мартирольогії української нації. „Коли нас досі ніхто не зломив, то і в сучасний мент, коли ми вже були державним народом — всі деструктивні затії ворога даремні" — закінчив промовець. Після цікавої промови відомого етнографа проф. **Понятовського** голос забрав запрошений старий приятель поневолених народів, б. мін. **Л. Васілевський**, що виголосив цікавий реферат на тему „Боротьба поляків з русифікацією перед війною", кінчаючи словами побажань, щоб народи, які „були вже у розгарі боротьби за незалежність, швидко її добули". Побажання прелегента вислухала авдиторія, повставши з місць.

Після перерви, першого дня по обіді, делегати всіх заступлених на Зїзді народів виголосили вичерпуючі реферати про переслідування їх мов у Совітах. З промов усіх делегатів можна було зачерпнути д. багато цікавого матеріялу, при чому спеціяльно цікаво було почути голоси в справі переслідування українців з уст делегатів Карелії (3 представників фінів), Туркестану (д-р Тахір Шакір з Берліна) та м-ра Віктора Якубовського — представника Молдавщини. Українська проблема була домінантою Зїзду, учасники дістали нововидану Укр. Наук. Інст. книжку д-ра Р. Смаль-Стоцького: „Українська мова в Сов. Україні" і всі порушували, деколи д. влучно, украінвістичні питання.

Другого дня Зїзду виготовила спеціяльно вибрана редакційна комісія проєкт резолюцій, які після вичерпуючого реферату прийнято акламацією.

В резолюції м. ін. сказано:

„Зїзд мовознавців неросійських народів, поневолених Москвою, стверджує, що: а) російська большевицька партія від 1929 р. почавши постійно русифікує усі неросійські народи.

б) Що остаточною ціллю тої мовної політики, згідно з заявою Сталіна на XVI. Конгресі К. П. є культурна уніфікація з одною спільною російською мовою.

в) Що для політичних подій останніх років, большевики втративши віру у всесвітню перемогу комунізму, почали реалізувати одномовну програму для всіх поневолених ними народів.

Стверджуючи все сказане — Зїзд підносить **урочистий протест** перед цілим культурним світом і взиває всі науково-культурні міжнародні організації, виступити в обороні кривджених народів. Зїзд взиває Лігу Націй занятися справою мови поневолених Москвою народів і завізвати уряд СССР, щоб привернув їх мовам повні права і свободу мовної творчости".

Гостями Зїзду були визначні представники польського громадянства, літератури, науки.

Технічно-пропагандивну організацію перебрав Секретаріят Зїзду дуже справно. **К. Т. В.**

„Фронтом до села".

ВИЯСНЕННЯ З ЖУРАВНА.

Повідомляють нас з Журавна, що згадка про комісійні кошти Районової Молочарні в Журавні, поміщена в „Ділі" ч. 94 з дня 30. квітня 1936 р. під н. головком „Фронтом до села", є вже неактуальна. Жидачівське староство по виясненні справи пішло назустріч Районовій Молочарні в Журавні і зарядило обниження комісійних коштів за санітарні оглядини при затвердженні молочарських льокалів.

Таким чином кошти затвердження льокалю одної сметанкової збірні не будуть уже 62.35 зол., як це було в згаданій статті сказано, а будуть виносити квоту 17 зол. Таким робом і всіх коштів за 21 збірень не буде 1.361.70 зол., але 357 зол.

З приємністю поміщуємо це вияснення в тій надії, що як Староство в Жидачеві в межах законних постанов пішло молочарні назустріч, так і в інших повітах дадуться ці справи наладнати без матеріяльної страти зубожілого населення.

КАНТОНСЬКИЙ УРЯД НЕ ПОЧИНАЄ ОФЕНЗИВИ.

ШАНГАЙ, 4. 6. ПАТ. Заперечили чутку — яка походить від японців, — немов би війська кантонського уряду увійшли до Гунан.

Свято в честь Симона Петлюри.

СВЯТО В ЧЕНСТОХОВІ.

В неділю 31. травня в Ченстохові заходом місцевих українських організацій — відділу Українського Центрального Комітету, Т-ва Допомоги Емігрантам з України і Православного Церковного Комітету відсвятковано 10-і роковини смерти С. Петлюри. Протоєрей А. Карпович з Пйотркова на братській могилі полеглих українських козаків відправив українською мовою панахиду, яку розпочав словом, присвяченим заслугам С. Петлюри.

Після відправи в домівці українських організацій відбулася академія, присвячена Головному Отаманові. Свято відкрив голова Громадянського Комітету лейтенант української фльоти С. Шрамченко короткою промовою, де майстерно змалював ролю С. Петлюри в історії нашої визвольної боротьби. Кілька декламацій виголосили діти, які з запалом декламували про те, що коли виростуть, візьмуть кріси і підуть визволити Україну від ворогів та прийдуть помстити смерть вожда народу. Гарний по формі і добре опрацьований реферат про діяльність Петлюри виголосив проф. Паладійчук; вислухали його всі з великою увагою. Відспіванням національного гимну і спільною фотографією всіх учасників цього свята академію закінчено.

Опісля відбулося ділове засідання української громади в Ченстохові, де між ін. порушено справу непристойної витівки д-ра О. Назарука, редактора „Нової Зорі" у Львові, на особу голови Директорії та Головного Отамана військ У. Н. Р. С. Петлюру, який життям своїм заплатив за відданість ідеї визволення України і з іменем якого тісно звязаний остання збройний порив українського народу за свою незалежність. Одноголосно ухвалено резолюцію, що осуджує негідний виступ д-ра О. Назарука та ще саме у моменті коли українське громадянство всюди святкувало смерть С. Петлюри. **Б. К.**

З організаційного руху.

Велике посольське віче в Добрянах.

Попри посвячення угольного каменя під будову Українського Католицького Дому ім. Митрополита Шептицького відбулося в тому самому дні, 24. травня ц. р., в год. 18-ій на приходськім подвірю велике посольське віче для щирецької округи. При великім здвиві народу, бо присутні були і то в значній скількости представники сімнадцяти сіл (Острів, Піски, Щирець, Милошовичі, Вишня, Хоросно Ст. і Нове, Дорнфельд, Красів, Бродки, Любінь, Качуїв, Черкаси, Горбачі, Попеляни, Лани і Добряни), відкрив віче *о. Микола Думанський* з Добрян, витаючи представника У. П. Р. пос. д-ра С. Біляка. Зарядивши одноминутну мовчанку на знак суворого десятиліття трагічної смерти Гол. От. Симона Петлюри, попросив о. Думанський на предсідника віча о. сов. *М. Коверка* з Бродок, на заступників *д-ра Хреновського*, адв. зі Щирця і *Микиту Фітя*, господаря з Попелян, на секретаря *Костя Михайлова* з Добрян.

Опісля до слова зголосився посол *д-р С. Біляк*, виголошуючи обширний реферат про політичне положення українського народу під сучасну пору. Реферат зробив помітне враження на присутніх і вони нагородили його гучними оплесками.

Навязуючи до реферату посла, промовляв ще раз *о. Думанський*, закликаючи присутніх представників сіл, щоб вони дали нашому політичному проводові підтримку, основуючи у своїх громадах по вказівкам політичної централі у Львові місцеві політичні організації.

Відтак громадянин *Василь Партика* з Добрян висловив в імені зібраних місцевих громадян і представників доокружних сіл подяку Українській Парляментарній Репрезентації за її працю, висловлюючи при цьому повне довіря до нашого політ. проводу. Присутні рясними оплесками виявили свою однодушність з промовцем.

Відспіванням національний гимн, відійшла закріплена на дусі понад тисячна маса учасників віча домів.

Америка в обличчі кризи Ліги Націй.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І ЛІГА НАЦІЙ.

ВАШИНГТОН, 4. 6. ПАТ. Тутешнє мін-во закорд. справ виясняє, що американський уряд не впливав на Аргентину, щоб вона домагалася надзвичайних зборів Ліги Націй.

ЧІЛЄ ЗАЛИШИТЬСЯ В ЛІЗІ НАЦІЙ.

САНТІЯГО ДЕ ЧІЛЄ, 4. 6. ПАТ. Півурядовий комунікат пояснює, що чілійський уряд не думає залишити Ліги Націй, щоб не робити перешкод праці міжнародної організації.

Наш Пласт за границею.

Прага, 1. червня 1936.

Усі три дні Зелених Свят Пласт чеських земель святкував 25-ліття свого іствування. Тройський острів коло Праги заповнився пластовими шатрами на зразок військового табору.

Окремо розміщений т. зв. взірцевий табор. Тут також приміщені трибуни для публики, яка охоче придивляється пластовим імпрезам. Сценою служить зелена мурава. Саме в цій дільниці поставили свої шатра українські пластуни і пластунки: Союз Українських Пластунів Емігрантів — СУПЕ і дівочий пластовий гурток „Україна". Над цією частиною табору повіває український національний прапор. Коло входу до табору держать варту українські пластуни. Праворуч від входу — неначе писанка — дівоче шатро „Україна". Ліворуч шатро СУПЕ, прикрашене великою пластовою відзнакою — тризуб переповитий лілеєю. На шатрах українські пластові прапорці.

Неділя. Головний день таборування. Народу повно. Коло українських шатер черга. Пластуни(ки) чехи, „цивілі", чекають, щоб відвідати шатра українців, оглянути невеличкі, але зі смаком улаштовані вистави та вислухати пояснень. У шатрі СУПЕ реферує брат проф. Богацький, а в „Україні" відома пластова діячка сестра Н. Козицька невпинно пояснює українські пластові видання, показує пластові відзнаки, марки, українські гроші, твори Т. Шевченка чеською мовою, розказує, якто було колись, а як є тепер та веде живий „чевч" з пластовою братією.

Недалеко на зеленій сцені неначе в квітнику: українські пластуни та пластунки в народних строях демонструють українські танці. Мабуть вони виязалися з свого завдання досить добре, бо аплявзи тисячної товпи довго не втихають.

Безперечно, велику місію виконує на чужині наш Пласт. Мабуть саме через це він є декому сіллю в очах. Бо вже дуже допитувались у наших пластунів якісь неясні типи, що воно і як. Фотографи не переставали наводити своїх апаратів...

Українці чи не найбільше звертали на себе увагу чужинців. Саме тому пластуни повинні би бути більш уважні до себе та до свого одягу. На жаль, під цим оглядом могло би бути краще. Без потреби довгі шлики шапок козаків разом із занадто бутафорними жупанами разили очі своєю непотрібною екзотикою... Праська преса дуже прихильно згадує про участь українців у ювилейному святі чеського пласту.

—д'к.

З дослідів над старовиною Гуцульщини.

Виясненя д-ра П. Контного.

У грудні м. р. на засіданні Наукового Т-ва у Львові я зреферував справу грунтових книг для гірських осад на Гуцульщині. Мій реферат появився у працях Т-ва та окремою відбиткою. Метою цього реферату було зясувати вагу знайдених документів — числом 1600 примірників — у звязку з наміром Т-ва оголосити їх друком.

У звязку з цим рефератом невідомий, анонімовий автор оголосив у „Ділі" ч. 99 з 6. травня ц. р. велику статтю. Форми цієї статті не буду обговорювати; залишаю її оцінці моїх знайомих українських учених, які головно вплинули на те, що я змінив свій первісний намір поминути мовчанкою згадану статтю і відповідаю на найважніші питання. Зазначу лише, що рецензент не поступив згідно з вимогами наукового такту: про мою працю у 136 віршах рецензії не згадав ні словом. Таким чином дав до зрозуміння, що моя праця складається із самих помилок якогось аматора-неука.

У моїх працях над Гуцульщиною вже від добрих 15 літ, я старався користуватись виключно оригінальним матеріялом. Піддавав критиці навіть вістки, знані вже з інших джерел. Це торкається теж книжки Гакета. Про цього автора згадував мені перед двома роками український дослідник д-р Роман Роздольський, який частину своїх матеріялів у справі венеричних недуг відступив мені ласкаво до моєї праці. У рефераті про грунтові книги я згадав про те, що відшукав нові матеріяли і нічого більше. Закид, який висунув анонімовий рецензент проти мене з цього приводу тим більше неслушний, що і сам Гакет згадуючи про сифіліс у Карпатах — виразно говорить про Буковину. (Частина I., ст. 176: „Hier in dem Ort Pustilou" — отже не в Галичині). Завваги Гакета до галицьких Карпат є дуже загального характеру (Частина III. ст. 19 і ст. 35—37). Мої дані торкаються лише місцевостей: Жабє і Криворівня, яких Гакет не згадує та венеричних шпиталів у Ясенові Горішнім, Надвірній, Делятині і Солотвині. Ця справа буде темою окремої публікації. Авторові рецензії зверну ласкаво увагу, що реляції Гакета, в недовгім часі по появі його книжки, викликали застереження офіційних чинників у Відні (Hofkanzlei, Wien, 30 Juli 1818 р.: „in keine Erwägung zu ziehen sind"; акт находиться в державнім архіві у Львові; Губ. Публ. — Пол. 4 ч. 42760/3 1818). Кути згідно з останньою границею Гуцульщини проф. Фішера не належать до Гуцульщини і хоч у Кутах були москалі в 1848 р., сифілісу там нема. Мої студії над пастирським життям у Східних Карпатах, піддержані працями на просторі Греції, Болгарії, Югославії і Румунії дають мені далі змогу стверджувати обставину, що на Гуцульщині збереглося до нинішнього дня якесь XVI-ліття. Це не суперечить зовсім моїй новій тезі, що гуцульські оселі здебільша (якщо йде про смугу Білого Черемошу — то зовсім) походять тайно з XVII. в. Маю на це задовільні урядові докази. На офіційних доказах спираю моє твердження про недавне походження Дземброні як оселі (автор рецензії помилково приписує мені, наче би я не розріжнював між назвами полонин (гір) та осель (сіл). Всупереч традиції і легендам, які часто попадають до ріжних клопітливих публікацій, підтримую далі, що Дземброня як оселя повстала по 1820 р. Це потверджує францішканська метрика, яку я відкрив і незабаром оголошу її дані. Вкінці стверджую, що я ніде не сказав ні не друкував того, що дані на основі відкритих мною грунтових книг уважаю за найстарші. Зате стверджую, що я відшукав **крім того ще багато документів для Гуцульщини, на основі яких усі дотеперішні твердження (?), засновки етнографів, преісториків, антропогеографів і т. д. виявляються безосновні.**

Сама лектура найстарших навіть авторів, тимбільше шкільна етнографія, яка послуговується методою — сягати на поличку за тою або іншою книжкою — у світлі моїх дослідів виявилася смішною. Проф. А. Фішер виразно ствердив, що етнографія по моїх відкриттях мусить з тим числитися і то мені в даним випадку зовсім вистарчає.

Автор закидає мені якісь методи реклями. Стверджую, що вістку про мої відкриття — без моїх заходів — подала також українська преса: „Діло" з 19. I. ц. р.; що більше „І. К. Ц." у своїй нотатці з 10. IV. ц. р. ч. 101 покликується виразно на „Нашу Ниву", яка виходить у Коломиї. Справу такого закиду, як найменше обоснованого, залишаю читачам „Діла". Одначе вважаю, що інформації дениикарської служби і реклями, це дві зовсім ріжні речі.

Д-р Петро Контний.

МАДЯРСЬКУ НАЦІОНАЛ - СОЦІЯЛІСТИЧНУ ПАРТІЮ РОЗВЯЗАЛИ.

БУДАПЕШТ, 4. 6. ПАТ. Міністер внутр. справ розвязав мад. націонал-соціялістичну робітничу партію тому, що вона змушувала членів носити однострої, ввела військову організацію та намагалася повалити істнуючий політично-суспільний лад. Проти деяких членів прокуратура почала карні доходження

ЕРІО ПРЕДСІДНИКОМ ПАЛАТИ ПОСЛІВ.

ПАРИЖ, 4. 6. ПАТ. Делегація лівих партій приняла кандидатуру Еріо на предсідника палати послів.

Вісти з Ремісничої Бурси у Львові.

Звичайні Загальні Збори Т-ва „Ремісничо-Промислова Бурса" у Львові відбудуться в четвер 11. червня ц. р. в год. 5 (17) вечором у салі Т-ва „Зоря" при вул. Вірменській 25 зі звичайним порядком нарад.

Того самого дня в год. 8. рано відправиться в церкві Успення Пресв. Богородиці (Волоській) при вул. Руській поминальне богослуження за померших членів нашого Товариства.

На це богослуження і Загальні Збори запрошує своїх членів та українських громадян Головна Рада Товариства.

Збіркова акція в останніх днях принесла Рем. Бурсі значні успіхи. З більших жертв прислали: Український Народний Союз в Америці 300 долярів, кооператива „Будучність" у Тернополі 100 зол., Маслосоюз у Львові 50 зол., Рапач М. у Ню Йорку 75 зол., д-р І. Копач у Львові 40 зол. Черговий спис жертв появиться в початках липня ц. р.

Концерт 3 львівських ремісничих бурс. Дня 11. 6. ц. р. відбудеться в „Зорі" концерт усіх ремісничих бурс Львова. В програмі стрілецькі і народні пісні та рецитації п. Л. Германа. Дохід з концерту призначений на фонд будови ремісничої бурси.

Великий процес ОУН у Львові.

ДЕВЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В четвер, девятого дня розправи, докінчив зізнавати підс. Качмарський, опісля зізнавали ще: К. Зарицька, І. Мелюца та І. Ярош. Залишилось ще двох підсудних, а саме Р. Сеньків та Ст. Бандера, які складатимуть зізнання у пятницю. Між підсудними на салі далі нема Яніва, Отецька і Спольського.

ВИЯСНЕННЯ ПІДС. Е. КАЧМАРСЬКОГО.

Підс. Качмарському поставили низку питань предсідник, прокуратор та оборонці: д-р В. Горбовий, д-р П. Евин і д-р В. Гриньовський. На питання предсідника підсудний вияснив, що Підгайний не згадував йому про псевдонім Бандери. Не знає, чи Бандера мав псевдонім „Баба". Признав, що Підгайний дав йому револьвер і разом з ним підготовив плян замаху на Бачинського. Згадав, що Підгайний не робив йому закидів, що перший замах на Бачинського не вдався. До замаху на Бачинського пішов підсудний у плащі та капелюсі Підгайного, бо про замах довідався у друкарні ледви 2 год. перед ним. Признав, що Підгайний дав револьвери для боєвиків до замаху на ком. Кособудського. Підсудний признав, що боєвики мали 5 гранат і Підгайний учив його в лісі, як з ними обходитися, але гранат не кидали. Підсудний описав теж ці гранати.

На питання обор. д-ра Горбового підсудний вияснив, що ножі, якими мали вбити Бачинського, не були затроєні. Про це переконався підсудний пробиваючи котові ногу. Вияснив, що члени його боївки посилали відповідь на анкету на адресу: Гловацький, університет у Львові, а не на адресу „Касерри Брудас". ОУН послуговувалася теж нечленами, впр. Ярошом. Підсудний додав, що якби Ярош був членом, тоді видав би йому приказ і не просив би його. По невдалім замаху на Бачинського підсудний утікав схвильований і по дорозі бачив знайому панну Марійку Щиглівну. Оповів, що по вступленні до УВО в 1927. р. склав присягу і знав, що якби не виконав приказу, жде його кара смерти.

На питання обор. *д-ра П. Евина* підсудний відповів, що при замаху на Бачинського оперував китайським ножем. Вістря було довге і гостре. Підсудний каже, що при першім ударі Бачинський стояв один крок від нього. Питання обор. д-ра П. Евина, якими спонуками, політичними чи соціяльними, кермувався підс. Качмарський вступаючи до ОУН по виході з вязниці в Равічі, на спротив прокуратора предсідник відхилив, а трибунал затвердив цю постанову. Дальше питання цього оборонця, якими спонуками кермувався при складанні своїх надто обширних зізнань у слідстві, де отворив більше своє серце перед слідчим суддею ніж тут на салі, предсідник на спротив прокуратора теж відхилив, а трибунал знову затвердив це рішення. Підсудний зізнав на питання цьогож оборонця, що замах на ком. Кособудського був звязаний з голодівкою вязнів і строгою поведінкою цього комісара.

Після того підсудний давав ще виясненя на питання обор. *д-ра В. Гриньовського.*

ЗІЗНАННЯ ПІДС. К. ЗАРИЦЬКОЇ

В год. 10.15 ввела поліція на салю підс. К. *Зарицьку*. Предсідник повідомив підсудну, хто з підсудних зізнав уже про неї і за що її обвинувачують. Підсудна заявила, що до вини не почувається. Щодо торкається справи Бачинського, підсудна зізнала ось що: Одного разу на площі С.-Б. стрінула її Косівна і просила, щоб пішла з нею до міста, де стрінули Сенькова, пізніше Мигаля. На прохання Косівної пішла зі Сеньковом до Бачинського, (якого просив Мигаль!) повідомити його, що Мигаль недужий. З Бачинським прийшла підсудна на вул. Кадетську між год. 9—9.30 вечором. Не знає, чого Бачинський мав відвідати Мигаля. Знала лише те, що він добре жив з Мигалем. Заявила, що лише один раз ходила до Бачинського. Бачинському заявила тоді, що веде його до Мигаля. Знала, що Мигаль хорував на серце. Чому Мигаль не ждав на Бачинського в себе вдома, але на вул. Кадетській, підсудна не знає. Предсідник завважив, що підсудна тяжко думає, коли нічого тоді не догадалася і відчитав дотичні її зізнання зі слідства. Не була би пішла до Бачинського, якби знала, що йому грозить щось злого. Пішла до Бачинського лише тому, що про це просила її товаришка.

На дальші питання, якими вулицями ішла з Бачинським на вул. Кадетську, підсудна відповіла, що не пригадує собі. Далі підсудна заявила, що з боєвим рефератом ні з револьверами не мала ніколи нічого спільного. Предсідник відчитав дотичні слідчі зізнання підс. Підгайного, який зізнав, що одного разу Зарицька мала відобрати револьвери по замаху на Бачинського. Підс. Підгайний заперечив тепер ці свої зізнання, а підс. Мигаль теж заявив, що це неправда (у Варшаві заперечував 4 рази), щоб Зарицька мала револьвери.

На питання предсідника зізнала, що на прохання Косівної ходила до друкарні Яськова питатися, чи там є якась редакція. Заявила, що до ніякої розвідки не належала.

Опісля підсудна давала вияснення у справі ком. Кособудського. Признала, що в зимі 1933. або 1934. р. стрінула її Косівна, і разом з нею проходжувалася. Предсідник відчитав зі слідчих зізнань підсудної, що вона пішла під Бриґідки і дивилася, чи не буде йти один мужчина в зеленому однострою зі золотими нашивками. Далі підсудна зізнала, що у травні або в червні 1934. р. була на площі С.-Б. Там Косівна попросила її піти з нею на кінні перегони. Так теж сталося. На питання предсідника відповіла, що на кінних перегонах не бачила ніякого мужчини в зеленому однострою зі золотими нашивками.

Предсідник знову відчитав дотичні слідчі зізнання підсудної. На питання прокуратора підсудна вияснила, що кілька років тому пізнала Мигаля в читальні при вул. Супінського. З Косівною ходила до VII. і VIII. кл. в ґімназії і на техніку. Мигаль представив підсудній теж Сенькова. Про вбивство Бачинського довідалася підсудна з часописів. В. Свенціцьку знала підсудна теж з ґімназії і з нею зустрічалася. На кінних перегонах була два або три рази.

На питання обор. *д-ра В. Загайкевича* підсудна відповіла, що бачила один раз Свенціцьку, як вона переходила нормальним кроком хідником по протилежнім боці коло Бриґідок.

На питання обор. *д-ра Ст. Шухевича* підсудна вияснила, що з Косівною ходила 4 роки до ґімназії до одної кляси і 2 роки на техніку на мірничий підвідділ. Батько підсудної є ґімназійним професором — математиком і займався дуже пильно підсудною.

На питання обор. *д-ра О. Павенцького* заявила підсудна, що якби знала, що на Бачинського плянують замах, не була би пішла по нього. Не була би пішла теж під Бриґідки, якби знала, що на Кособудського плянують атентат. Коли оборонець д-р О. Павенцький запитав підсудну, за що мала процес у Варшаві, прокуратор спротивився, а предсідник заявив, що ствердить це з актів. Вкінці цей обор. запитав підсудну чи її протоколи на поліції дослівно записані, прокуратор теж спротивився кажучи, що це загально відома річ, що на поліції протоколів дослівно не списують.

ПІДС. І. МАЛЮЦУ УСУВАЮТЬ ЗІ САЛІ РОЗПРАВИ.

Предсідник повідомив, хто з підсудних зізнав уже про нього та пригадав, за що його обвинувачують. Підсудний заявив, що до вини не почувається. Хотів подати мотиви, чому обтяжив у слідстві багато осіб і зізнав так, а не інакше. Предсідник домагався, щоб відповів на конкретні закиди, а саме у справі вбивства дир. І. Бабія та ком. Кособудського. Підсудний зізнав, що 25. червня 1934. р. дав підс. Мигалеві плян, щоб він зорганізував убивство дир. І. Бабія. Тоді Мигаль спротивився цьому вбивству і між підсудним та підс. Малюцою дійшло до непорозуміння. Ці непорозуміння довели до того, що підсудний віддав Мигаля під команду іншої людини. Непорозуміння були теж причиною, що підсудний по своїм арештуванні у вересні 1934. р. обтяжив першого Мигаля (інші особи теж тоді обтяжив) і на цій основі поліція арештувала Мигаля.

Зі справою слідкування за ком. Кособудським підсудний зустрінувся щойно 25. червня 1934. р., коли про це згадав йому підс. Р. Мигаль. Підсудний додав, що тоді заявив підс. Мигалеві, щоб справою ком. Кособуського більше не займався, бо вона вже неактуальна.

Свої зізнання у слідстві назвав підсудний ганебними. Кількома наворотами хотів вияснити мотиви чому обтяжив багатьох підсудних, але предсідник перебивав йому. Заявив, що багато його зізнань є неправдивих. У слідстві був такий зломаний, що потверджував усе, що йому підсунули. На питання предсідника додав, що у справі Бандери і Качмарського нічого не буде зізнавати. З Підгайним стрічався у боєвім рефераті. Все те, що зізнав про Равлика, торкається іншої особи. Заперечив рішуче, щоб підс. Р. Шухевич був боєвим референтом. Все те, що сказав про Р. Шухевича, зізнав зі злої волі. Підсудний признав, що Макарушка оповідав про те, що Р. Шухевич є в боєвім рефераті. Тому якщо Макарушка обтяжив Р. Шухевича, то зізнав у добрій вірі.

Опісля підс. Малюца давав вияснення на низку питань обор. *д-ра В. Гриньовського*, *д-ра Горбового* та *д-ра Шухевича*. Підсудний зізнав, що Мигалеві передав лише приказ іншої особи, щоб він зорґанізував убивство дир. І. Бабія. Хто мав убити дир. І. Бабія, підсудний не знає. За ОУН засуджений у варшавському процесі на 12 років. Признав, що не був компетентний видавати приказу у справі ком. Кособудського.

Коли Малюца знову хотів вияснювати мотиви обор. д-р Горбовий поставив внесок, щоб трибунал дав змогу скласти йому основні вияснення. Трибунал по нараді відкинув цей внесок, а предсідник на цій основі відхилив кілька питань обор. Горбового. На питання обор. д-ра Шухевича чи ОУН має у своїх руках всі зв'язки, підсудний відповів, що має на західно-українських землях. Предсідник рішуче заявив, що відбере підсудному голос, якщо ще раз ужиє цього вислову: західно-українські землі. На питання обор. д-ра Горбового зізнав, що відомі події в Україні в 1933. р. не мали ніякого зв'язку з ОУН.

Коли підсудний знову вернувся до мотивів, предсідник наказав усунути його зі салі, що теж негайно поліція виконала.

. . . . . .

ЗІЗНАННЯ ПІДС. ЯРОША.

Після того ввела поліція підс. Яроша. На питання предсідника зізнав, що до ОУН не належав. Підгайного не знає. Револьверу від нього теж не дістав. З Качмарським познайомився припадково. На весну 1934 р. приступив до підсудного Качмарський і намагався притягнути його до ОУН. Підсудний відмовився. Після того Качмарський просив підсудного прийти на одну стрічу. Підсудний прийшов і застав там Качмарського з одним мужчиною. Тоді підсудний вдруге рішуче відмовився вступити до ОУН. По якімсь часі Качмарський запропонував підсудному прийти на якусь стрічу на Богданівці. Де це було підсудний не пригадує собі, бо хорує на серце і болить його голова. В суботу 31. березня 1934 р. Качмарський стрінув підсудного на подвір'ю читальні на Богданівці, в руці держав якийсь пакунок і намовляв підсудного піти з ним. Підсудний відмовився рішуче, бо як секретар Н. Ради коопер. „Зоря" мав саме тоді засідання. Качмарський відійшов поденервований, а підсудний залишився на засіданні Н. Ради. Коли предсідник звернув увагу, що у книзі протоколів нема деяких карток, підсудний заявив, що про це не знає, але якщо суд основно провірить, ця справа теж вияснитьcя. Вдачі Качмарського не знає. Підсудний признав, що між ним і Качмарським дійшло до непорозуміння за дівчину.

На питання предсідника, які його погляди, підсудний додав, що ніколи політикою не займався. Пізніше додав, що офіційно був членом УНДО. Підгайний на питання предсідника потвердив свої зізнання зі слідства, що Яроша не знає, ні з ним не стрічався.

На питання обор. *д-ра В. Старосольського* підсудний заявив, що займався економічними і культурними справами. З книги протоколів ніколи не виривав ніяких карток. Тут предсідник подав підсудному книгу протоколів і він вияснював суддям присяглим, які протоколи писані його рукою.

Після того предсідник відложив розправу в год. 1.50 до пятниці 9. год. рано.

АНГЛІЯ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У ДАРДАНЕЛЬСЬКИХ НАРАДАХ.

ЛЬОНДОН, 4. 6. Англія повідомила Туреччину, що візьме участь у конференції в Монтро, присвяченій дарданельським проливам. Конференція ця відбудеться мабуть щойно після нарад Ліґи Націй.

Засідання сойму.

ВАРШАВА, 4. 6. ПАТ. Нині відбулося перше в цій сесії надзвичайне пленарне засідання сойму.

ЕКСПОЗЕ ПРЕМІЄРА.

При першому читанні урядового проекту закону про повновласти для президента держави про видавання декретів, виголосив експозе премієр Славой-Складковський.

Премієр Складковський заявив, що новий уряд змагає до покращання господарського положення при одночасному скріпленні настроїв. Уряд не буде звертатися до лівиці, яка має за собою гарні традиції боротьби за незалежність, боротьби проти большевиків, але яка тепер підписує договір із комуністами в справі нена паду. Уряд не шукатиме порозуміння із крайньою правицею, якої завданням є тепер бити жидів.

Уряд уважає, що в Польщі ніхто не буде скривджений. Уряд буде стояти на становищі польської державної рації, якою тепер є оборона Польщі в найширшому цього слова значінні. Кажуть, говорив премієр, що уряд не має впливу в терені, що вибори були фікційні, а слово сойм пишеться в лапках. Премієр пригадав, що вибори в 1928 р. теж критикувало багато осіб, писали, що вибори треба повторити, але нині ці критики опинилися поза соймом. Премієр пригадав, що деяких з тих, що критикували, засудили польські суди. Після того засуджені повтікали за кордон. Премієр заявив, що заборонив переводити масові арештування, бо тоді арештують людей найбідніших. Заборонив теж масові конфіскати, бо сильний уряд не потребує боятися того, що пишуть. Тепер уряд складжує подрібний плян, як двигнути господарське життя, зліквідувати безробіття. Підкреслив, що голодним людям треба дати працю, бо тоді не буде заворушень. Премієр заявив, що голодним слід дати працю, а комуністів позамикати до вязниць.

Вкінці підкреслив, що Польща має нового команданта ген. Ридза Сміглого, який вимагає, щоб „почати нове строге життя".

Тому що ніхто не зажадав голосу, марш. Цар заявив, що проект закону про повновласти відсилає в першому читанні до спеціяльної комісії.

Опісля маршал замкнув засідання та повідомив, що речинець найближчого засідання і денний порядок подасть на письмі.

—o—

НОВИНКИ.

— **На вітраж** зложила в Адмін. „Діла" Ірина Сполітакевич 5.— зол.

— Найкращі лиси, пелеринки виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. Приймає футра на переховання літом. 10—?

— Ямне біля Яремча. Кімнати, цілоденне утримання, а також поодиноко: снідання, обіди та вечері по направду низьких цінах поручає Зарицька Володимира, Ямне, дім Михайла Павлюка, також Львів, Жулінського 6, партер. 2143

— **Заходом Філії Союзу Українок в Радехові** відбудеться в неділю 7. червня 1936 повітове свято „День Селянки". Участь у святі беруть 24 Кружки С. У. радехівського повіту. 2213

— **Президія Головної Управи Рідної Школи** щиро дякує усім П. Т. Прелегентам що на прохання Президії радо згодилися викладати на курсі рідношкільних провідників у днях від 10.—20. травня ц. р.

— **Шевченківський концерт у радіо в Брні, ЧСР.** Заходом Української Громади у Брні відбувся 3. 5. ц. р. в радіо концерт з нагоди 75-их роковин смерти Т. Шевченка. У програмі були: 1) вступне слово — проф. Р. Кучера; 2) сольоспів (контральт): а) „Закувала зазуленька" — муз. Тарутина, б) „Ой не шуми луже" Лисенка, в) „Вечір" Дяченка; г) „Дощик капає дрібненько" Лисенка — виконала пні Н. Дяченкова, оперова співачка; 3) хор: а) „Заповіт" — муз. Стеценка, б) „Сонце заходить" Роздольського, в) „Стелися барвінку" Стеценка, г) „Ой на горі" Котка — виконав український хор під орудою інж. М. Барзиловича.

— **В Українському Наук. Інституті в Берліні** виголосить в пятницю 5. ц. м. Ернст Баргель німецький виклад на тему: Край та люди в Закарпатській Україні. Виклад буде ілюстрований світлинами. Початок год. 8. веч.

— **Цікава мистецька вистава.** В палаті штуки на пл. Східних Торгів отворено весняний сальон польських малярів. Коло 50 мистців виставило поверх 300 своїх образів а різьбарка Софія Дзелінська свої різьби. В окремій салі приміщена еспанська графіка, що обіймає 880 експонатів 30 визначних еспанських графіків. Цілість вистави доповнюють гарні тканини і перські килими. Вистава отворена від 10—19 год., викликує загальне зацікавлення, при чому багато ілюстрований катальог улекшує орієнтацію.

— **Аматорська вистава в гімназії.** Драматичний гурток при державній гімназії з українською мовою навчання у Львові (вул. Льва Сапіги) відограє в суботу, 6. ц. м. на закінчення шкільного року комедію А. Коцебуе п. з. „Заколот". Початок год. 18. При вступі добровільні датки.

— **Під гаслом латинізації Сх. Галичини.** Міська рада в Станиславові рішила подарувати більшу парцелю під будову домівки для майбутнього латинського епископства. На парцелі мають побудувати теж захоронку для дітей. Відомий українозер Опйола домагається в „І. К. Ц." заснування латинського епископства в Тернополі. Отже йдуть заходи аж за два нові латинські епископства у Сх. Галичині!

— **Важне для відвідувачів Олімпіяди.** Українське Студентське Товариство „Зарево" в Берліні подає до відома, що його члени організують інформативно-провідницьку службу для українських відвідувачів XI. Олімпійських Ігрищ, що відбудуться в днях 1.—16. серпня ц. р. в Берліні. В часі Ігрищ держатимуть члени „Зарева" в тій цілі постійний дижур у клюбі закордонного студентства в Берліні, щодня від години 11.—1. пополудне. Адреса: Ukrainische Studentenverbindung „Zarewo", Hauptgemeinschaft Ausländischer Studierender, Berlin W 15, Joachimstaler Str. 10. Телефон: JI 42-13. Доїзд: міська залізниця (Stadtbahn) — двірець Zoologischer Garten, підземна залізниця (U-Bahn) — двірець Zoologischer Garten або Uhlandstrasse, автобус ч. 1, 2 і 20, трамвай 76 і 176. На подану вище адресу можна звертатися теж листовно відтепер за інформаціями.

— **Фальшовані харчеві продукти.** Міське заведення для дослідів харчевих продуктів у Львові виконало в місяці травні 1.264 аналізи, з яких 77 спрямовано на судову дорогу. М. ін. молоко в багатьох випадках було збиране або мало додаток води; сметана мала за мало товщу; масло було мішане з маргариною; у хлібі знайшли кусник шнурка або хробака; лімонади були брудні; мороженє зі штучних складників; соки і сиропи фальшовані або фарбовані; мід мав додаток картофельного сиропу; вино було мішане з вином овочевим і т. п. Очевидно, що в більшости випадків згадані продукти були в бездоганному стані.

— **Яворівщина у Львові.** Нині, 4. червня, перебуває у Львові гурт селян з Яворівщини, що приїхали оглянути український Львів, у першу черту наші підприємства та установи. Прогулька складається зі 110 осіб жінок і мужчин. Селяни приїхали підводами через Янів, зробивши за одну ніч пятьдесятькілька кільометрів. Усі підводи заїхали на подвіря фабрики „Суспільний Промисл", де прогульковці дістали на снідання каву „Пражінь" та опісля оглянули фабрику. Звідтіля пішли оглядати інші українські установи та підприємства. Прогульку зорганізував РСУК, веде її пос. З. Пеленський.

— **Свої проти своїх через чужих.** 3. червня відбулась перед окружним судом у Золочеві апеляційна розправа. Виступав на ній парох о. д-р Михайло Лишак в імені гр.-кат. церкви у Хреневі (пов. Камінка струм.) проти кооперативи „Наш Труд" у Хреневі, яку заступала управа в особах Гр. Груняковського, Гр. Костюка і М. Гриняка. Позовника — церкву заступав д-р Р. Імбер, а лізвину кооперативу д-р Л. Опперер. У Золочеві є вісім наших адвокатів. Здається коментарі зайві.

— **Проти коедукаційної школи.** В Коломиї відбулося віче, скликане місцевою філією польської католицької акції у справі проекту вве-сти вселюдні та середні коедукаційні школи. Після рефарату кс. О. Хлопецького зібрані приняли резолюцію з протестом проти коедукаційних шкіл, які признали шкідливими для виховання молоді.

— **Новий староста в Яворові** ртм. Станислав Косовський обняв 2. ц. м. урядування.

— **Тучі, громи, град.** Над городецьким повітом біля Львова перетягла другого дня Зелених Свят катастрофальна градова буря. Град величини волоського горіха повибивав шиби у домах і знищив засіви в 18 селах. В Угерцях Незабитівських грім поразив 12-літнього Антона Гребія, якого держали 12 годин у землі і відратували. Від громів згоріли дві стодоли. — Велика буря з громами і градом перейшла над надвірнянським і калуським повітом і наробила великої шкоди на полях, городах і садах. У Надвірнянщині град покрив землю верствою на 4 до 6 цм. високо. В Камені ударив грім у хату Йосифа Федорева і спалив усі господарські будинки. На пасовиську в Рівні пов. Калуш грім убив Михайла Шевчука, а двох його товаришів поразив. — Над Рудками і околицею перейшла 1. ц. м. сильна буря з громами й градом. Шкоди в засівах і городах великі.

— **Епільог квітневих заворушень.** Перед окружним карним судом у Львові станули 3. ц. м. С. Фружинський, Ст. Гуц, Д. Бугай, Гр. Форнальчик, З. Васильський і Т. Цалай, що брали участь у склепових грабунках і ставили барикади підчас квітневих подій. Бугая, Форнальчика і Цалого засуджено по рокові вязниці, Фружинського на 7 місяців, а малолітніх Гуца та Васильського на дім поправи. На розправі арештовано свідка Хомія, що зложив суперечні зізнання.

— **Пожежі.** У Храбузні пов. Зборів у стайні Івана Холяви наслідком необережности з вогнем вибухла пожежа, що перекинулася на сусідні будинки. Згоріло 6 мешкальних домів і 22 господарські будинки з живим і мертвим інвентарем. Шкоду обчисляють на 20 тисяч зол. — В Кудинівцях пов. Зборів у стайні Івана Кендзерського вибухла пожежа, що поширилася на сусідні обійстя і знищила 6 мешкальних домів та 15 господарських будинків. Стверджено, що пожежу спричинив сам Кендзерський, щоби дістати асекураційне відшкодування. — У Перемишлі згоріла фабрика машин Польна. Шкоду обчисляють на кількадесять тисяч зол.

— **Львівська хроніка.** При вул. Городецькій ч. 103 отроїлася денатуратом Катерина Заремба, не маючи з чого жити. — В пивниці при вул. Інвалідів повісився шофер львівських броварів, Йосиф Солтовський зі страху перед судовою відповідальністю за те, що переїхав автом на вулиці дитину. — На Погулянці пробувала отруїтись люміналем 30-літна росіянка Марія Рогозинська з причини нервової недуги.

— **Краєва хроніка.** У млині Айзика Маргуліеса в Буську пов. Камінка Стр. застрайкувало 17 робітників, домагаючись підвищення зарібків. — До городського суду в Новому Селі пов. Збараж вломилися злодії і вкрали акти 26 судово-карних справ та дві судові печатки. — Б. поліційний аспірант Ясінський із Золочева переїхав самоходом на смерть у Куровичах пов. Перемишляни 5-літнього Михайла Олипка. — В потязі з Городка до Львова кондуктор Казимир Дрозд продав револьвер топникові Янові Качмаркові й орудуючи необережно зброєю, спричинив вистріл та впакував йому кулю в черево. Тяжко раненого відставлено до львівського шпиталю. — На залізничому шляху між Гадинківцями і Копичинцями наїхав потяг на жидівський віз, причому тяжко покалічило Мозеса Гольдштайна а його жінку вбило на місці. Згинув теж один кінь. — На дім Андрія Завирухи в Оплітній пов. Жовква напало в ночі кількох озброєних людей і ранивши господаря, який втік до стайні, вистрілом з кріса, ограбили ціле мешкання. Завируху відставлено до шпиталю. — У Стовчанах 22-літній Василь Дідик застрілив з кріса свого старшого брата. Душогуба арештовано. — У Валівці пов. Жовква застрілили на весіллі Михайла Бориса. — В Ілинцях пов. Снятин повісився на дереві біля свого дому Гаврило Вакалюк з причини нервового розстрою. — У Волковатичах пов. Броди 23-літній Мих. Дубач пробив на смерть ножем 20-літнього Петра Котельницького. — У Надвірній застрілився 23-літній Еміль Филипович, рез. підхорунжий, що відбував військову службу, з причини нещасливої любови.

— **Грабунковий напад.** На дорозі з Холоєва до Корань на повіз, яким їхав Тадей Мацейовський, касієр управи дібр гр. Ст. Бадені в Радехові, везучи гроші на виплату фільваркових робітників, напали вполудне невідомі люди. Вони обезвладнили Мацейовського та його візника і забрали поверх 1000 зол. і кишеневий годинник, утікли до ліса. Поліція глядає за грабіжниками.

— **Матуристи в порозумінні з учителями.** В гімназії ім. Собеського в Грудзьондзу перервано матуральні іспити, бо виявилося, що матуристи були в порозумінні з деякими професорами. До Грудзьондза приїхала міністерська комісія з Варшави, щоби перевести доходження. Подібна афера склалася цього року в Любліні.

— **Утік з батьківського дому.** Поліція в Заболотові коло Снятина придержала Христофора Маркевича, гімназійного учня з Ковля, що побоюючись лихої ноти, втік з дому родичів ще 20. травня і хотів дістатись до Румунії. Молодого втікача відставлено назад до Ковля.

— **Любовна трагедія.** На луці при алеї марш. Пілсудського в Любліні 29-літній Зигмунт Козел двома стрілами з револьвера тяжко ранив абсольвентку люблинського університету, Валентину Клявдиківну, а опісля відобрав собі життя. Трагедія мала любовний підклад.

— **Учений жертвою партійних загорільців.** Молодий учений фізик Нескучаєв, доцент фізично-технічного інституту при дніпропетровському університеті, відобрав собі життя. Перед самогубством написав до совітського публіциста Сосновського, що пише в „Ізвестіях", листа, в якому за причину подав розпуку з причини 3-літньої безуспішної боротьби з невідповідальними комуністами. Ті комуністи, партійні організатори (парторги) були студентами інституту й належали до університетської ради й редакції місцевого часопису. Вони, будучи напів анальфабетами, мстилися на Нескучаєві за його вимоги. Справою занявся тепер партійний суд.

— **Летунська катастрофа.** Підчас перелету над лігурійськими Апенінами на висоті 5.000 м. бомбовий літак дістався в бурю, при чому пільот утратив панування над апаратом. При пробі рятуватися легкоплодом із 5 людей залоги три особи втратили життя.

— **Український Народний Музей „Гуцульщина"** ім. о. Йосафата Кобринського при Народнім Домі в Коломиї одержав в часі від 1. січня до 31. березня ц. р. 60 музейних предметів, а саме: гуцульських виробів 2; образів 6; часописів 1; світських книжок 4; грамот 2; історичних памяток 3; виколапин 5; печаток 4; відзнак 1; вишивок 18; світлин 5; фотокліш 1; ручних виробів 1; історичних письм 1; давніх письм 2, порцелянових виробів 1; гончарських виробів 1; деревляних виробів 1; відбиток 1. Жертводавцями були: М. Клапчук, д-р Р. Ставничий, сотник Я. Курилюк, О. Нагірна, дир. банку І. Пашкевич, Гр. Целевич, Народний Дім, Л. Кульчицький, М. Костинюкова, О. Кузьмова, Е. Чернівський, Ст. Чопанівський, Н. Березовська, О. Печерський; д-р І. Турянський Коломия, Гр. Бойчук, д-р З. Левицький Коршів, О. Волощук Березів Нижний, І. Сулятицький Березів Середній, Д. Сулятицький Березів Вижний, А. Дудчак, А. Лепчук, А. Лазаренко, О. Онишук. А.

Порійко Тулова, І. Симчич Люча, д-р Б. Чайковський Сокаль, Ф. Когут Косів, о. Н. Гоянюк Залуче, В. Тимінський Печеніжин, о. В. Пилипець Трійця, Я. Ткачук Пядики, П. Шеремета Угринківці, М. Андріячук Саджавка, М. Бевман Вербіж. В тім часі звиділо Музей 60 осіб. За жертвовані предмети Управа Музею „Гуцульщина" складає всім жертводавцям щиру подяку

Зі судової салі.

ПРОЦЕС ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ В ЧОРТКОВІ.

У днях від 25. травня до 2. червня ц. р. без перерви вівся в Чорткові великий політичний комуністичний процес проти 26 обвинувачених, між якими був теж **Евген Липовий** з новіціяту ОО. Василіян у Крехові, **Гриць Дживра, Олекса Дідик, Данило Вівчар і Дмитро Орлик,** українські селяни з Грималова. Всіх їх потягав прокуратор Окружного Суду в Чорткові до відповідальности за приналежність до КПЗУ, а крім того Евгена Липового й Олексу Дідика за вивішення комуністичних гасел на публичних будинках в Угрині дня 1. травня 1933 р. та Дмитра Орлика за кольпортажу нелегальної літератури та розкидування комуністичних летючок.

Зокрема акт обвинувачення закидав Евгенові Липовому, що він належав до КПЗУ тільки в часі від листопада 1932 до липня 1933, а відтак сам зірвав з комуністами, бо прийшов до переконання, що діяльність КПЗУ шкідлива для українського народу.

Лава присяглих заперечила всі питання щодо Евгена Липового, Гриня Дживри, Володимира Біляша і Данила Вівчара, зате затвердила питання щодо Дмитра Орлика й Олекси Дідика за розкидування летючок і розліплення комуністичних гасел на публичних будинках в Угрині та затвердила питання у справі приналежности до КПЗУ щодо обв. Володимира Заверухи. На цій підставі трибунал звільнив зовсім **Евгена Липового, Гриня Дживру і Данила Вівчара та Володимира Біляша, а засудив Дмитра Орлика на 2 роки вязниці, Олексу Дідика на 15 місяців вязниці та Володимира Заверуху на 2 роки вязниці,** вже взявши на увагу даровану їм половину кари на підставі амнестії.

Крім того засудив суд на підставі вердикту лави присяглих Ізака Блюма на 4 роки вязниці, Лейбу Шнайдера, Мошка Гефтера, Иосифа Ротенштравха, Естеру Вайсман, Цірлю Вайсман і Гольду Готліб по півтора року вязниці, Натана Ротенштравха на 2 роки вязниці і Мошка Майкефера на півтора року вязниці. Зате зовсім звільнено Рахелю Гассенбавер, Естеру Зільберман, Хаїма Шихтера, м-ра Леопольда Фрухса, Збігнева Галькевича, Едварда Сходніцького, Казимира Кукулу і Леопольда Левицького.

ДИВОГЛЯДИ.

СКРИПКА З СІРНИКІВ

23-літній канадієць Іван Святровський працював рік над скрипкою, яку зробив із сірників та зубних шпичок. Знавці ствердили, що скрипка має чудовий звук. На скрипку треба було вжити 15.000 дрібненьких деревляних кусників.

ЗОЛТАН СІМОН

ДЕ БУЛА ЛІЛІ?

Лілі прийшла як звичайно пів до 1-ої вполудне з бюра до дому. Мама зустріла її гнівно.

— Де ти була вчора вночі? Коли ти вернулась, вибила третя.

Лілі притулилась до мами:

— Слухай, мамцю, я скажу тобі правду. Я була з Павлом Зандером у кіні, на останній програмі. Давали „Червону бестію", чудову фільму. Потім пішли ми проходом, пішки, бо почали дуже цікаву дискусію про фільму.

— Боже мій! З Зандером до третьої вночі на вулиці! Якби так тато довідався, то збив би тебе на квасне яблуко.

— Я скажу татові, що я була на балю письменників з Петром Фальке. Фальке то така мамалига, що тато довіряє мене його опіці зовсім спокійно.

— Але як тато здибає його і випадково запитається, як ви бавились, то скандал готовий.

— Алеж я попрошу Петра, щоб він сказав татові, що ми були разом і дуже добре бавились.

— Гарно. Але що Петро подумає собі про тебе, що ти кудись ходиш по ночах...

— Це вже залиши мені, мамцю! Я вже переконаю Петра, що до чверть на третю я грала бріджа у Мімі, а потім уже не було трамваю і мусіла йти пішки.

— Алеж Петро може легко зустрітись з Мімі.

— Щодо Мімі, то не потребуєш журитись; з нею я легко порозуміюсь.

— То ти скажеш Мімі правду?

— Борони Боже! Я скажу їй — —

У цій хвилині хтось подзвонив. Увійшов Павло Зандер. У руці тримав два кінові білети і сказав одним віддихом:

— Лілі! Я маю на нині вечір білети до кіна на „Червону бестію". Це має бути чудова фільма!

Дописи.

РАДЕХІВЩИНА.

Загальні Збори Філії „Просвіти". Дня 23. м. м. відбулися річні Загальні Збори Філії „Просвіти" в Радехові. Зі звідомлення секретаря Філії п. Михайла Панасюка довідалися присутні, що в складі Філії є 44 читальні, з чого 3 основано в мин. році. Число членів зросло в м. р. до 700 осіб. Видїл удержує урядовця п. Василя Кудрика, який люстрував читальні, підготовляв амат. вистави і вів деякі читальняні хори. Крім цього поодинокі члени Виділу Філії відвідували читальні в районах, відданих їм під опіку. Заходом Виділу уладжено бібліотечний курс, що його вела п. Дорошенко зі Львова і режисерський курс, що його вів п. Евген Мельник, артист українських сцен. Дня 8. грудня мин. року уладжено конкурс читальняних хорів, у якім брало участь 12 хорів. Звязок читалень з Філією наладнаний, а незалежно від виїздів на село Видїл Філії уладив три просвітянські анкети і видав 6 чисел бюлетеню. Канцелярія Філії полагоджувала всі справи читалень, інтервенювала в адм. влади і т. д. Читальні в повіті мають 25 домів, що є їх власністю та 11 домів як спільну власність з іншими установами. В читальнях гуртується 3.378 членів, читальняні бібліотеки мають 12.755 томів книжок, у діловому році куплено нових книжок за 1.800 зол. Імпрез рїжного роду уладжено 279. Виділові признали абсолюторію, головою Філії вибрали поновно адв. д-ра Ярослава Селезінку.

Нарада молоді. Дня 16. травня відбулася заходом місцевих товариств повітова нарада молоді, на яку приїхала молодь обох полів з цілого повіту в числі до 250 осіб. Просвітянський реферат виголосив секретар Гол. Виділу „Просвіти" п. М. Дужий, реферат жіночий голова Філії „С. У." п. Селезінкова, господарський доц. д-р Карло Коберський і руханково-спортовий м-р Жовнір з „Вел. Лугу" у Львові. По дискусії ухвалено резолюції, що взивають всю молодь повіту взяти участь у розбудові нашого громадського життя на всіх його ділянках.

Господарська нарада. Дня 17. травня відбулася скликана управою Народнього Банку і Виділом Філії „Сільського Господаря" господарська нарада. Реферат про ощадностеву акцію і розбудову рідного промислу виголосили директор Центробанку п. Кузик зі Львова та пп. інж. Герасимович і Гарасимяк з Радехова. В нараді взяло участь коло 300 господарів з цілого повіту. По вислуханні рефератів, з яких реферат дир. Кузика вирізнявся богацтвом зібраного дуже цікавого матеріялу й актуальністю поданих під увагу думок і проектів, переведено дискусію, в якій забирало слово кількадесятьох представників сіл Радехівщини. Рішено розвести в повіті акцію за масовою дрібною ощадністю, розбудовою збіжевих шпихлірів і новозаснованою Районовою Молочарнею в Радехові.

Роковини смерти С. Петлюри. Дня 24. травня уладжено заходом усіх місцевих товариств свято в память Гол. Отамана Симона Петлюри. Панахиду в парохіяльній церкві в Радехові відправив місцевий парох о. Михайло Зінкевич, опісля в салі Нар. Дому дуже численно зібране громадянство вислухало з увагою цікавого реферату, що його виголосив проф. Іван Головчук. По рефераті хор під проводом п. Романа Дибайла відспівав жалібні пісні. Академію закінчено національним гимном.

Спорт.

ЮВИЛЕЙНЕ СВЯТО С. Т. „УКРАЇНА".

С. Т. „Україна" у Львові святкує в цьому році, як відомо, 25-ліття свого існування як самостійне статутове товариство. З цього приводу появиться на другий тиждень ювилейний альманах Т-ва, в якому буде поміщена ціла низка статтей та споминів і кількадесять знимок, що ілюструватимуть працю й розвиток Т-ва за ціле пятьдесятьліття. З нагоди цього рідкого ювилею, першого у нас того роду змаги відбудуться на площі Сокола-Батька в днях 13. і 14. ц. м. змагання за чашу, уфундовану фабрикою „[illegible]", таких дружин: Субота 13. VI. год. 3.15 попол. **Довбуш (Чернівці) — Пролом (Станиславів);** год. 5. попол. **Поділля (Тернопіль) — Україна (Львів).** Неділя 14. VI. год. 2.30 попол. дефіляда змагунів С. Т. „Україна"; мінута мовчанки за померлих членів, привіти; год. 3.30 попол. **Поділля — Пролом;** год. 5 попол. **Довбуш — Україна,** год. 18.30 роздача нагород.

З приводу ювилею буде відправлена в неділю 14. VI в год. 9. рано Служба Божа в катедрі св. Юра.

Нові книжки й журнали.

ЗВІДОМЛЕННЯ з діяльности та замкнення рахунків „Карпатії", Т-ва взаїмних обезпечень на життя у Львові. Стор. 18, ф. 4°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича. — БРОШНІВ:

5. VI. Лев з Абісинії.

6. VI. Отаман Пісня.

З Брошнева іде театр до Калуша і Станиславова.

Великий Театр:

Пятниця, 5. VI. Нечинний з причини ген. проби.

Субота, 6. VI. год. 8. веч. Аб. 19. Премієра. Виступ **Софії Чаплінської** „Гарна історія".

Неділя, 7. VI. год. 3.30 попол. Аб. 16. Ціни найнижчі „Неоправдана година"; год. 8. **веч. Аб. 19. Виступ** Софії Чаплінської „Гарна історія".

Понеділок, 8. VI. год. 8. веч. Театр „Редута". Виступ Олександра Венгерка „Вона і герой".

Театр Ріжнородностей:

Понеділок, 8. VI. год. 8. веч. Аб. 19 Виступ Софії Чаплінської „Гарна історія"

Читайте „Діло"!

Кіна.

АПОЛЬО: „Співець волі".

АТЛЯНТИК: „Тайна чорної кімнати" з Бор. Карловим.

ВАНДА: „Золоте озеро", „Не хочу знати, хто ти".

ГРАЖИНА: „Хрестоносні походи".

КАСИНО: „До побачення, гарна пані!"

КОПЕРНИК: „Молочна дорога" з Гар. Льойдом.

МАРУСЕНЬКА: „За гріхи".

МІРАЖ: „Останні дні Помпеїв".

МУЗА: „Бавити".

ПАН: „Дівча з Будапешту".

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: „Принагідний роман" (Слезак, Ольга Чехова).

ПАН: „Китайські моря".

СВІТ: „Циганський барон".

СТИЛЕВЕ: „Хто останній цілує" і ревія.

ТОН: „Бездомні" з Патом і Паташоном.

УТІХА: „Капітан Блад".

ХИМЕРА: „Химери гарної жінки".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Мексик.

Закордонне радіо.

Пятниця, 5. червня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей, 17.30 Солісти, скр., форт., 18.10 Хор, 19.30 Орх. концерт. **Братислава** (298,8) 17.30 Пісні Кодалія і Бартока, 19.45 Словацькі пісні, **Прага** (470,2) 15.00 Форт. ресітaль, 16.10 Військ. орх., 17.05 Нонет Рідкого, 19.20 Нар. пісні, 20.50 „Літня казка" симф. поема Сука, **Париж** (1648) 12.15 Концерт орх., 16.00 Камер. концерт, 20.00 Форт. ресітaль, 20.45 „Бокачіо" оп. Суппе (фрагм.), **Білгород** (437,3) 12.00 Популярні мельодії, 17.00 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Легка музика, 19.20 Еспанська музика на гітару, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Дитячі пісні, 20.10 Концерт присв. творчості Гесигіса, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт на форт. і орх. ц-моль Рахманінова, 22.30 „Горні" настроєві образці з муз., **Будапешт** (549,5) 12.05, 17.00 Циг. музика, 15.40 Вок. квартет, 18.40 Сальон. музика, 20.55 „Тангайзер" оп. Вагнера (II. і III. дія). **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 15.20 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.45 Комедія, концерт солістів, **Рим** (420,8) 13.20, 17.15 Легка й танкова музика, 20.45 „Цвітка Гавай" оп. Абрагама.

Субота, 6. червня 1936.

Відень (506,8) 10.30 Співає М. Реверелі, йодлерка, 12.00, 13.10 Концерт, 21.00 Сп. фестіваль, турнір хорів, **Кошиці** (259,1) 17.15 Словацькі нар. пісні, 18.00 Дитячий хор, **Прага** (470,2) 19.15 Концерт, 22.30 Танк. музика, **Париж** (1648) 11.00 Розр. концерт, 16.00 Легка музика, 20.00 Сп. ресітaль, 20.45 „Ерос Вінкер" муз. анд., **Білгород** (437,3) 13.15 Пісоньки, 22.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 19.00 Солісти, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт, 13.15 Поморські нар. танки, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10 Вечір оперетової музики, **Мінхен** (405,4) 15.15 Дитячі пісні, 18.00 Китиця давніх і нових мельодій, 19.35 „Кавалір Срібної Рожі" оп. Р. Штравса, **Будапешт** (549,5) 12.05 Солісти, 13.30 Сальонова музика, 17.35 Хор, 18.35 Циг. музика, 21.15 Муз. пародії, Концерт оп. орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика, 19.00 Легка музика, 20.45 „Ловці перел" оп. Бізета, **Рим** (420,8) 13.20 Популярна музика, 17.15 Розр. концерт 21.20 Орх. концерт.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Львівське радіо.

Пятниця, 5. червня 1935.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Серг. Прокофієв; Класична симфонія, з гр. пл., 12.15 Для ст. дітей: „Всі до нас" з наг. Дня кооперації, 12.40 Кароль Шимановський з гр. пл., 12.50 Домашнє господарство, 12.55 Туристичний інформатор, 13.00 Життя товариств, 13.05 Полудневий денник, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.30 Господарські вістки, 15.45 Гутірка з хорими, 16.90 Концерт легкої музики, 16.45 Відчит: Польська література, 17.00 Серенади, 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Львівські академіки на морі, 18.10 Мануель де Фаля, з гр. пл., 18.25 Програмова скринька, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.00 Життя людини в пісні, 19.45 „У крамниці Га-Га-Га" муз. авд., 20.30 Два гротески, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Симфонічний концерт, орх., форт., 22.00, 22.05 Спортові вістки, 22.15 Легка й танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки радіоденника, метеор., спорт.

Субота, 6. червня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонова музика, 12.50 Домашнє господарство, 12.55 Огляд видань, 13.05 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Альбом із Польщі, 16.00 Концерт присв. Н. Скарзі, 16.40 Польський доступ до моря колись і сьогодні, 17.00 Трансм. з Відня: „Розспіваний Віденьˮ, Концерт у виконанні 5.000 артистів, із уч. Ерни Зак, І. Кепури, орх., капелі, хори, 19.00 Сільва рерум, 19.05 Сп. ресітал Евг. Стебельського в супр. форт., 19.25 Львівський актуальний фейлетон, 19.25 Програма на завтра, 19.40 Рекламовий концерт, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Трансм. з міжнар. кінних змагань у Варшаві, 20.15 Авд.: Волинь, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт шведської музики, 21.45 Виленська Зазуля, 22.15, 22.20 Спортові вістки; у перерві в год. 22.50 Останні вістки радіоденника, метеорол., спорт.

Ширіть наш часопис!

БІРЖА.

Варшава 4. 6. (ПАТ

Девізи.

Бельгія 89.95, 90.13, 89.77, Берлін 213.45, 213.98, 212.92, Данціґ 100.20, 99.80, Голяндія 359.30, 360.02, 358.58, Копенгаген 119.80, 119.89, Льондон 26.79, 26.86, 26.72, Ню Йорк чеки 533 і 7/8, 533 і 1/8, 530 і 1/8, Ню Йорк каб. 532, 533.25, 530.75, Осльо 134.86, 134.21, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.95, 22.02, 21.94, Стокгольм 138.15, 138.48, 137.82, Ціріх 171.80, 172.14, 171,43, Відень 100, 99.60, Медіоляи 42.10, 41.80, Гельсінки 11.83, 11.77, Мадрид 72.70, 72.40, Монтреаль 530.50, 528.

Гроші.

Купно — продаж: Бельґи бельг. 90.13 — 89.70. Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри канадійські 5.30 — 5.26, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 172.14 — 171.30, Фунти англ. 26.86 — 26.70, Гульдени данц. 100.20 — 99.80, Кор. чеські 19.70 — 19.30, Корони данські 118.89 — 119.00,

Акції.

Банк Польський 102—101, Цукор 29.50—29.75—29.50, Вугіль 15, Ліпльпоп 13.50—13.25, 13.35, Моджеїв 625, Стараховичі 35, Габербуш 43.75.

Папери.

3-прц. інвест. 1. ем. 68, серії 76, 2. ем. 65.75 серії 76, 5 конверсійна 52.75, 5 залізнича 51, 6 прц. дол. прем. 49—50, 7 прц. стаб. 59—59.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 4-го червня ц. р. кооперативам платив за: франко Львів

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	1.95 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.00 „
1 л. молока	0.13 „
1 к. яєць	2.60—2.65 „

Тенденція на масло і на молоко удержана, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 4. VI ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, франко подвіря птахорізні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл.	1.15 зол.
Курята молоді товсті 1. кл.	1.75 „

Приймає кури в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

Подяка.

Високоповажаному П. Проф. Д-рові Маріянові Панчишинові за ласкаві безкорисні, лікарські відвідини складають щиру подяку

О. Мацак, О. Пашкевич, І. Равлик, Я. Стецько, О. Феник, Р. Шухевич, В. Янів — політ. вязні.

ОПОВІСТКИ.

ТЕРНОПІЛЬ. Товариський зїзд перших матуристів з 1906 р. колишньої української гімназії в Тернополі відбудеться 2. липня ц. р. у 30-ліття першого матуральнoго іспиту цієї гімназії. Програма зїзду: в год. 7.45 збірка в VIII. кл. в давнім будинку української гімназії при вул. Валовій; в год. 8-ій Сл. Б. в середній церкві на інтенцію присутніх, відтак панахида за померлих товаришів і професорів; по Сл. Б. поворот до VIII. кл., де відчитають катальог, потім кожний з присутніх товаришів подасть хід життя за час трицяти літ, а також дані про життя померлих товаришів; вкінці веселі спомини з гімназійної лавки; на закінчення спільна фотографія учасників зїзду і спільний обід. Підписаний комітет просить усіх Вп. професорів, що вчили згаданих матуристів у часі від І. до VIII. кл. і всіх товаришів з цих часів, щоб конечно взяли участь в цім зїзді. Зголошення участи в зїзді і 10 зол. на покриття коштів його уладження слати до 25. 6. ц. р. на адресу: о. Степан Вонс, парох Ігровиці, почта: Ihrowica ad Hluboczek Wielki. За комітет: о. Степан Вонс, Ярослав Молчко, Володимир Сатурський. 2210

Т-во Вакаційних Осель подає до відома П. Т. Громадянства, що вулична збірка переведена на ціль Т-ва в дні 10. V. 1936 принесла 566.04 зол. доходу. Рівночасно Виділ Т-ва складає сердечну подяку П. Т. Жертводавцям і всім тим, що помагали в організуванні та брали участь у збірці. 2209

Звичайні Загальні Збори „Товариства Українсько-руських Правників у Львові" відбудуться в понеділок 29. червня 1936 в 18-ій год. в кімнатах Тов. „Бесіда" при вул. Рутовського ч. 22. Порядок: Звіт Головної Ради, звіт і внесок Контрольної Комісії, вибір голови, Головної Ради та Контрольної Комісії, внески та запити. — На випадок, коли не зявиться вимагане статутом число членів відбудуться Загальні Збори того самого дня і з тим самим порядком в годині 19-ій без огляду на число приявних членів. 2217

В жіночій гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська ч. 6. вступні іспити до кляс І.—IV. нового типу і кл. VII. гум. типу відбудуться коло 20. червня. Про точний речинець іспитів повідомимо інтересованих вповру письменно. Подання в справі допущення до іспиту вносити до Дирекції гімназії до 15. червня ц. р. Оплата за науку в клясах І—IV. така сама, як у держ. гімназіях. Гімназія має повні права державної школи. При гімназії є зразково уладжений інтернат. 2215 1—3

ЛІТНИЩА

ВІД 3. ЧЕРВНЯ ц. р. в Ямнім коло Яремча в домі Осипи Леньової над Прутом біля залізничої стації до винайму соняшні кімнати з цілоденним або частинним утриманням. Ближчі інформації у властительки. 2195 4—5

МЕШКАННЯ

ТРИКІМНАТНЕ МЕШКАННЯ — комфорт від 15. червня ц. р. до винайму. Відомість: „Сільський Господар" Ринок 10, год. 8—15, тел. 230-53. 2208 2—3

РІЖНІ

ТРИВКА ОНДУЛЯЦІЯ заграничним течивом 5 зол. Штір. Ринок 29, біля Бачевського. 2218 1—12

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА знамениті, з гарантією дешево продає Ганак, Пілсудського 21. 2130 9—10

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Виділ „Української Бурси ім. Митрополита Андрея Шептицького" у Львові прийме на шк. рік 1936-37 35—40 учнів середніх шкіл. Оплата від учня 45 зол. місячно. Для братів знижка. Оплату можна складати в натуралях по ринкових цінах. Прохання вносять петенти до 5. липня на адресу Управи бурси Львів, вул. Театинська 10.

За виділ: о. проф. Ст. Шпитковський, голова, проф. В. Панейко, секретар. 2212 в 1—2

МАЛЯРСТВО КІМНАТНЕ І НА ВИВІСКИ ЛЯКЕРНИЦТВО І ТАПЕТУВАННЯ КІМНАТ виконує

ЙОСИФ ҐУРСЬКИЙ

маляр декоратор

ЛЬВІВ, УЛ. СЕНАТОРСЬКА 4, тел. 237-40 2214 1—

КОНКУРС.

Виділ „Української Бурси ім. Митрополита Андрея Шептицького" у Львові оголошує конкурс на приняття двох настоятелів бурси а) педагогічного і б) економічного. Петенти вносять прохання до 25. червня ц. р. на адресу о. проф. Ст. Шпитковського, вул. Куркова 14, партер.

За виділ: о. проф. Ст. Шпитковський, голова, проф. В. Панейко, секретар. 2212 1—2

МЕБЛІ всіляких кімнат дешево і солідні можна дістати у Вир. бні Меблів ФРАНЦ. ЗЕЛІНСЬКОГО Львів, Коллонтая 5, в подвірю. 2144 7-30

„МІ-КА"

САЛЬОН МОД вул. Пекарська ч. 1 а.

виконує: найновіші моделі капелюхів, вовічкові вироби, рукавички, квіти. 1914 18-?

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50; на 960 урядів оправлена зол. 5.—

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні специяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**

Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7. 2188 Філія: КОПЕРНИКА 15 а. 6-7

„КАРПАТІЯ", Т-во взаїмних обезпечень на життя у Львові.

Білянс на день 31. грудня 1935 року.

Актива		Пасива	
I. Каса	14.726.56	I. Основний капітал	220.000.—
II. Кредитові установи	90.514.34	II. Запасний капітал.	18.827.59
III. Вартісні папери з біж. купонами	559.167.04	III. Інші власні фонди Товариства	12.969.94
IV. Нерухомости	131.107.97	IV. Обезпеченевий фонд	603.334.77
V. Позички під застав власних поліс	79.644.32	V. Резерва на неполагоджені платні суми	6.546.—
VI. Агенти	10.806.47	VI. Інші технічні резерви	8.941.26
VII. Ріжні з титулу залеглих премій	28.373.99	VII. Фонд на амортизацію вартости нерухомости	12.987.45
VIII. Товариства обезпечень	9.333.97	VIII. Товариства обезпечень	25.554.43
IX. Інші довжники	2.572.71	IX. Інші вірителі	4.030.39
X. Бюрові рухомости	1.—	X. Незаплачені податки й оплати.	1.915.77
XI. Інші актива	17.839.75	XI. Інші пасива	10.956.33
		XII. Білянсова надвишка	18.006.21
	944.092.14		944.092.14

Рахунок зисків і втрат за рік 1935.

Зиски		Втрати	
I. Надвишка у звітовому році на рахунку обезпечень на життя	10.173.17	I. Втрата на курсі чужих валют	371.66
II. Чистий дохід з майна Товариства	14.566.88	II. Відписано з вартости нерухомости	2.622.16
III. Зиск з продажі вартісних паперів	5.651.28	III. Ріжниця курсу на вартісних паперах	14.578.53
IV. Інші зиски необняті подрібними рахунками	5.189.23	IV. Білянсова надвишка	18.008.21
	35.580.56		35.580.56

Приділ білянсової надвишки 1935 року:

1. На запасний капітал	14.406.57
2. На спеціяльний резервовий капітал	1.800.82
2. На фонд на ріжницю курсів валют і варт. пап.	1.800.82
	18.008.21

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". [illegible] в друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10